

Godsejer, hofjægermester Flemming Christian Ramshardt Lindegaard
Gl. Wiffertsholm Gods
Wiffertsholmvej 15
9560 Hadsund

Proces

Flemming Gertz kom uanmeldt forbi i 2012 (?), for at finde egnede områder sammen med en anden. De udpegede 6 steder der kunne bruges til placering af minivådområde

Flemming mødte dem tilfældigt da de gik rundt, de fortalte at de var ud at kigge efter egnede steder, og spurgte ham om han kunne være interesseret? han syntes det lød spændende. Vidste ikke noget om minivådområder på det tidspunkt.

Næste skridt var at tage en vandprøve og tjekke topografien, pumpestationen var der i forvejen.

Der skulle måles på indholdet af fosfor og kvælstof ved vandindløb til og vandudløb fra minivådområdet i 3 år. Det startede i juli/august 2014. Da havde minivådområdet ligget der i 8 mdr. Der skulle gå noget tid, før det faldt på plads. De blev nu ved med at gennemføre målinger efter 2017, er først lige holdt op.

Minivådområdet har 3 bassiner som er 20 m brede og 1 m dybe + 2 revler imellem bassinerne som er 20 cm dybe som vandet i minivådområdet siver igennem

Så gik der et ½ år, hvor Flemming ingenting hørte fra FG, mødte tilfældigt FG på et kursus/møde(?) hvor Flemming spurgte ham om FG havde lavet ansøgningen, men det var ikke længere hans bord, det var overdraget til Anne Birgitte Thing og CK.

Spurgte om **motivation** for at få lavet et minivådområde:

Sagde til ABT og CK at hvis han skulle være med, så ville han være sikker på, at minivådområdet kom til at tælle med, men det kunne han ikke få en bekræftelse på

Gik med som led i at gøre noget ved landbrugets image. Der er nogen, som skal gøre noget. Han var interesseret i at se på tæt hold, hvad man rent faktisk kan gøre, var interesseret i at få en afløser for randzoner og efterafgrøder, som han var "hamrende træt af".

Ville gerne slippe for andre tiltag, chikaneting, skrivebordsteoretiske ting

Det motiverede også at få lavet natur. Det var også vigtigt at minivådområdet ligger tæt på huset så naturen blev en del af gårdkomplekset.

Det har helt sikkert tilføjet en herlighedsværdi til området. Der er natur og vildt kommer forbi minivådområdet, ænder, rådyr.

Placering

Der var en pumpe i forvejen, vandet ledes fra markerne igennem minivådområdet og tilbage i Wiffertsholm Å for at ende i Mariager Fjord.

Det var ABT fra LandboNord der 100 % stod for udformningen.

Minivådområdet har vandspejl i niveau, vandet løftes op i bassiner som er afgrænset af dæmninger, vandet hæves 1½-2 m op.

ABT lavede udbudsmaterialet og derefter tog entreprenøren over, Flemming fulgte anlægsarbejdet med stor interesse, Flemming var inde over at flytte minivådområdet lidt ud på marken for at få det til at passe med rørføringen på marken. Det stykke jord er nu ubrugelig natur men det er helt ok.

Flemming har taget 2 ha ud af markdriften til minivådområdet.

Drænoplandet er 60 ha, han har i alt 1000 ha skov og mark, han dyrker 10 % kartofler, 60 % er korn, 10 % er raps, 10 % er grantræer og 10 % er frøgræs

Vandspejlet i minivådområdet er på 0,6 ha. Vandspejlet på minivådområdet skal være 10 % af drænoplandet.

Jord fra udgravning er brugt til bræmmer/dæmning rundt om kanten.

Der var lidt overskydende jord fra udgravningen. Det blev brugt til at udfylde nogle huller med tæt på.

Det var teoretisk regnet godt ud. Entreprenør Øland fra Brovst stod for udregningerne, han vidste på forhånd at jordmassen fra udgravningerne ville passe til dæmningerne og til at fylde huller ud med.

Jorden i den ene ende af minivådområdet var sandet og i den anden ende var det leret. Det ler der skulle bruges til det første bassin for at forhindre at jorden ville sive gennem den sandede jord tog man bare fra den anden ende, hvor der var ler. Det er fosforen som bundfældes i det første bassin.

Da minivådområdet blev etableret var de nødt til at flytte de drænrør som lå der hvor minivådområdet skulle placeres. Pumpen blev også flyttet. Den stod ved åen før og blev flyttet 100 m ind på marken og alle drænene blev drejet i retning af minivådområdet.

Før løb halvdelen af vandet fra marken direkte i åen og halvdelen blev pumpet. I dag pumpes det hele over i minivådområdet.

Så man kan sige, at eludgiften nødvendigvis må være blevet fordoblet. I hvert fald er det det hele som pumpes i dag hvor halvdelen før løb direkte i åen.

Minivådområdet har ikke gjort markdriften hverken bedre eller dårligere. Jorden var drænet i forvejen. Men de 2 ha som er gået fra til minivådområdet kan de selvfølgelig ikke længere søge enkeltbetaling på. De skal selv betale vedligehold af pumpen. Det er en Lykkegård pumpe og den kører meget stabilt, bryder aldrig sammen. Det er en rigtig afvandingspumpe med propel og den er meget effektiv i forhold til strøm.

Han ved ikke hvad han bruger i el om året på pumpen, den udgift kører bare med i det samlede regnskab.

Vedligehold

Jeg tror ikke der er noget vedligehold af minivådområdet. Når fosforbassinet bliver fyldt skal det graves op og spredes på markerne. Der har været en og måle fosforniveauet, men jeg har ikke fået resultatet endnu. Det er nemt at fjerne fosforlaget. Det kræver bare en gravemaskine.

Jeg tror ikke jeg får udgifter til vedligehold på sigt. Det kører af sig selv. Måske skal der slås planter/vegetation på et tidspunkt.

Det kostede 600.000 kr. at etablere minivådområdet. Jeg fik 100 % tilskud til anlægget.

Hvis jeg kunne få tilskud til et nyt minivådområde ville jeg gerne etablere et mere. Både naturmæssigt og miljømæssigt giver det mening. På godset forsøger vi at være så CO2 neutrale som muligt. Vi har en vindmølle, vi fyrer selv med halm og producerer biomasse til varmeværker af flis fra skovbruget. Vi producerer 5-8000 m³ flis om året.

Flere minivådområder?

Flemming er interesseret i at få flere anlæg, måske et andet vådt sted, men effektiviteten i området er for dårlig, han kan ikke få støtte til flere

Den naturlige denitrifikation som sker når vandet løbet fra åen og ud i Mariager Fjord er så stor, at han ikke kan få tilskud til at bygge et nyt minivådområde, Åen betyder at man ikke får nok valuta for pengene ved at bygge et minivådområde.

Men det er ikke, fordi minivådområdet ikke er effektivt, det fjerner ca 50 % af den fosfor og det kvælstof som drænvandet indeholder.

Men det ville som sagt forsvinde af sig selv i åløbet.

Hvad har minivådområdet betydet for ham?

Han har fået indsigt i hvad man kan gøre og har selv været med i processen i stedet for at stå på sidelinjen. Han har selv fundet ud af hvad glæde man kan have ved det.

Jeg har handlet og været med upfront, og det har jeg det godt med.

Man kan bedre være med i debatten, når man har viden. Jeg har også snakket med nogle mennesker undervejs, som ved meget om minivådområder. Det ville jeg ikke have gjort, hvis jeg ikke havde fået etableret et minivådområde.

Det har været en spændende proces. Og man har det jo godt bagefter, når man har gjort noget for naturen.

Jeg har fået viden og dermed ballast til at diskutere.

Især har det været interessant at finde ud af at kvælstoffet fortager sig på vejen igennem åløbet ud til Mariager Fjord.

Anbefale minivådområder?

Ja, det er meget bedre at lave minivådområder. Især hvis det kunne godskrives på gårdniveau.